

RÖVID NYELVTANI ÁTTEKINTÉS

Rövidítések

Hímnem, hímnemű	– Hn.
Nőnem, nőnemű	– Nn.
Semlegesnem, semlegesnemű	– Sn.

Egyes szám	– Esz.
Többes szám	– Tsz.

Alanyeset	– A.
Tárgyeset	– T.
Birtokos eset	– B.
Részes eset	– R.
Eszközeset	– E.
Helyhatározó eset	– H.
Megszólító eset	– M.

Jelen idő	– Ji.
Múlt idő	– Mi.
Jövő idő	– Jöv.

A lengyel kiejtés

A lengyel ábécé

a, ą, b, c, ch, cz, ć, d, dz, dź, dż, e, ę, f, g, h, i, j, k, l, ł, m, n, ó, o, ó, p, q, r, rz, s, sz, ś, t, u, v, w, x, y, z, ź, ż

A q, v, x betűk csak idegen szavakban fordulnak elő.

A lengyel magánhangzók kiejtése

a	röviden ejtett magyar [á]	tak	(igen)
ą	[orrhangú „o”], vagyis egyszerre ejtett [o+n], mint a magyar „vonszol” szóban. Lány mássalhangzó előtt [o+ny], mint a „konty” szóban.	wąski wziąć	(keskeny) (elvenni)
e	mint a magyar [e]	ten	(ez)
ę	[orrhangú „e”], vagyis egyszerre ejtett [e+n], mint az „ellenző” szóban. Lány mássalhangzó előtt [e+ny], mint az „enyv” szóban. Szó végén [e]-nek ejtjük.	preł chęć idę	(rúd) (kedv) (megyek)
o	mint a magyar [o]	okno	(ablak)
i	mint a magyar [i]	idę	(megyek)
y	a magyartól eltérő hang, leginkább a röviden ejtett [é]-re hasonlít	ty	(te)
u,ó	mindkét betű a magyar [u]-val azonos hangot jelöl	tu wóz	(itt) (kocsi)

A lengyel mássalhangzók kiejtése

A lengyel nyelv mássalhangzóinak egy részét a magyar megfelelő hangokkal azonosan vagy azokhoz nagyon hasonlóan ejtjük, más részük eltérő, sajátos lengyel hang. Az oroszhoz hasonlóan a lengyel nyelvben is fontos a kemény és lágy mássalhangzók megkülönböztetése.

A mássalhangzók lágyságát többféleképpen jelöljük:

1. Vesszővel (szó végén vagy mássalhangzó előtt), pl.: *iśc* (menni), *dzień* (nap);
2. -i-vel (magánhangzó előtt; ilyenkor az i-t nem ejtjük), pl.: *nie* (nem), *dzień* (nap);
3. i hang előtt külön nem jelöljük, pl.: *nic* (semmi), *siwy* (ősz hajú).

FIGYELMEZTETŐ ÉS TÁJÉKOZTATÓ FELIRATOK

Mentők
Tűzoltók
Rendőrség
WC
Nők (Hölgyek)
Férfiak (Urak)
Figyelmeztetés. Hirdetés.
Figyelem! Vigyázat!
Vigyázat! Életveszély!
Nagyfeszültség! Érintése tilos!
Vigyázat! Gépjárműforgalom!
Harapós kutya!
Frissen mázolvla!
Belépni tilos!
Tilos az átvjárás!
Átvjáráni tilos!
Tilos a dohányzás!
Kérjük a dohányzást mellőzni!
Csendet kérünk!
Kérjük az ajtót becsukni!
Vigyázat! Lépcső!
Vonatok érkezése
Vonatok indulása
Repülőgépek érkezése
Repülőgépek indulása
Vonatok késése
Forgalmi ügyeletes
Menetrend
Információ
Jegypénztár. Nemzetközi
pénztár
Helyfoglalás. Helyjegyek
Csomagmegőrző.

NAPISY OSTRZEGAWCZE I INFORMACYJNE

Pogotowie ratunkowe
Straż pożarna
Policja
Toaleta
Dla kobiet (Dla pań). Damska
Dla mężczyzn (Dla panów). Męska
Ostrzeżenie. Ogłoszenie.
Uwaga! Ostrożnie!
Uwaga! Niebezpieczeństwo!
Wysokie napięcie! Nie dotykać!
Uwaga! Samochód!
Zły pies!
Świeżo malowane!
Wstęp wzbroniony!
Przejście zabronione!
Przejścia nie ma!
Nie palić! Palenie zabronione!
Prosimy nie palić!
Prosimy zachować ciszę!
Prosimy zamykać drzwi!
Uwaga, stopień!
Przyjazdy pociągów
Odjazdy pociągów
Przyloty samolotów
Odloty samolotów
Opóźnienie pociągów
Dyżurny ruchu
Rozkład jazdy
Informacja
Kasa biletowa. Kasa mię-
dzynarodowa
Rezerwacja miejsc. Miejscówki
Przechowalnia bagażu.

Ruhatár
Váróterem.
Kultúrváróterem
Vészfék
Tűzjelző
Felszállás
Leszállás
Rokkantnak fenntartott hely
Megálló. Feltételes megálló

Dohányzó.
Nemdohányzó
Megtelt (nincs hely)
Foglalt
Taxiállomás
Szabad (taxi)
Bejárat
Kijárat. Vészkiárat
Húzni. Tolni
Félfogadás
Nyitva hétköznapi
Nyitva ...-tól ....-ig
Zárva
Leltár
Ebédszünet

Szatnia
Poczekalnia.
Świetlica
Hamulec bezpieczeństwa
Sygnał pożarowy
Dla wsiadających
Dla wysiadających
Miejsce dla inwalidy
Przystanek. Przystanek na
żądanie
Dla palących.
Dla niepalących
Brak wolnych miejsc
Zarezerwowane
Postój taksówek
Wolny (taksówka)
Wejście
Wyjście. Wyjście awaryjne
Ciągnąć. Pchać
Godziny przyjęć
Otwarte w dni powszednie
Czynny od... do ...
Zamknięte. Nieczynne
Remanent
Przerwa obiadowa

A leggyakoribb rövidítések

Lengyel Légitársaság
Rendőrség
BM – Belügyminisztérium
KM – Külügyminisztérium
Lengyel Nemzeti Bank

Najczęstsze skróty

LOT – Polskie Linie Lotnicze
Policja
MSW – Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych
MSZ – Ministerstwo
Spraw Zagranicznych
NBP – Narodowy Bank Polski

ENSZ – Egyesült Nemzetek Szervezete	ONZ – Organizacja Narodów Zjednoczonych
EU – Európai Unió	UE – Unia Europejska
LTA – Lengyel Tudományos Akadémia	PAN – Polska Akademia Nauk
Lengyel Vöröskereszt	PCK – Polski Czerwony Krzyż
Általános Takarékpénztár	PKO – Powszechna Kasa Oszczędności
Lengyel Államvasutak	PKP – Polskie Koleje Państwowe
Lengyel Állami Közlekedési Vállalat („Volán-Busz”)	PKS – Państwowa Komunikacja Samochodowa
LK – Lengyel Köztársaság	RP – Rzeczpospolita Polska
Jagelló Tudományegyetem	UJ – Uniwersytet Jagielloński
Varsói Tudományegyetem	UW – Uniwersytet Warszawski
MK – Magyar Köztársaság	RW – Republika Węgierska
Lengyel Cserkész Szövetség	ZHP – Związek Harcerstwa Polskiego
Önkéntes hegyi mentők	GOPR – Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe
Önkéntes vízi mentők	WOPR – Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe
Nemzeti Egészségügyi Alap	NFZ – Narodowy Fundusz Zdrowia
Társadalombiztosítás	PZU – Powszechny Zakład Ubezpieczeń
Adóhivatal (APEH)	US – Urząd Skarbowy
Adószám	NIP – Numer Identyfikacji Podatkowej

A LEGGYAKORIBB BESZÉD- FORDULATOK

ZWROTY POTOCZNE

Üdvözlés, találkozás

Jó reggelt!
Jó napot!
Jó estét!
Szervusz! Szervusztok!
Erőt! Egészséget!
Üdvözöllek!
Üdvözlöm
    önt!
    önöket (Uraim)!
    önöket (Hölgyeim)!
    önöket!
Mi újság?
Hogy vagy?
Köszönöm, jól.
Hogy érzi magát?
Köszönöm, jól érzem magam.
Köszönöm, nem a legjobban.
Örülök, hogy találkoztunk!
Örülök, hogy látom!

Powitanie, spotkanie

Dzień dobry!
Dzień dobry!
Dobry wieczór!
Cześć! Serwus!
Czołem!
Witaj! (Witajcie!)
Witam
    pana! (panią!)
    panów!
    panie!
    państwa!
Co słyhać?
Jak się masz?
Dziękuję, dobrze.
Jak się pan (pani) czuje?
Dziękuję, czuję się dobrze.
Dziękuję, nie najlepiej.
Cieszę się, że się spotkaliśmy!
Cieszę się, że pana (panią) widzę!

Búcsúzás

Viszontlátásra!
Jó éjszakát!
A holnapi viszontlátásra!
Mikor látjuk újra egymást?
Remélem, hamarosan talál-
    kozunk.

Pożegnanie

Do widzenia!
Dobranoc!
Do jutra!
Kiedy się znowu zobaczymy?
Mam nadzieję, że wkrótce się
    spotkamy.